

**Stanowisko PTD w sprawie:
znajomości zasad pisowni języka polskiego, przez ucznia
diagnozowanego pod kątem specyficznych trudności w nauce.**

Przyczyny niepowodzeń szkolnych mają różnorodne podłoże. Doświadczają ich uczniowie mający trudności w nauce, które mogą być związane ze stanem zdrowia, z zaniedbaniem środowiskowym, zaniedbaniem dydaktycznym szkoły czy obniżoną sprawnością intelektualną. Trudności w nauce czytania i pisania mogą mieć uczniowie o prawidłowym rozwoju intelektualnym, u których współwystępują deficyty rozwojowe funkcji percepcyjno-motorycznych zaangażowanych w proces nabywania tych umiejętności. Ze względu na konieczność różnicowania wielu postaci trudności w uczeniu się, wskazana jest wielospecjalistyczna diagnoza, która pozwoli na ich rozpoznanie i określenie przyczyn.

Diagnoza pedagogiczna jako element diagnozy wielozakresowej jest procesem polegającym na gromadzeniu i systematyzowaniu informacji o uczniu. Ma na celu rozpoznanie i dokonanie oceny jego poziomu umiejętności czytania i pisania.

U ucznia z klas starszych (od klasy IV), mogą ustąpić trudności z techniką czytania, ale nadal występuje niechęć do samej czynności czytania i występują trudności w zrozumieniu czytanej treści. Błędy specyficzne, ustępują miejsca błędom typowo ortograficznym. **Mimo dobrej znajomości zasad pisowni, uczeń nie potrafi dokonać autokorekty swych prac pisemnych.** Analiza prac ucznia aktualnych i z młodszych lat nauki pozwala na udzielenie odpowiedzi na pytanie czy uczeń ma wybiórcze trudności w pisaniu. Prace uczniowskie są wiarygodnym świadectwem występowania problemu dysgrafii i dysortografii.

Częstotliwość występowania błędów i ich charakter (typy i rodzaj błędów) pozwolą określić czy są to błędy symptomatyczne dla zaburzeń funkcji percepcyjno-motorycznych i współwystępują z błędami typowo ortograficznymi, czy są to jedynie błędy ortograficzne. Ich obecność może sugerować nieznaną zasad ortografii. **Bardzo liczne błędy ortograficzne występujące w analizowanych pracach pisemnych, mogą sugerować**

występowanie zaburzeń percepcji i pamięci wzrokowej. Uczeń ma trudności z zapamiętaniem i utrwaleniem obrazu graficznego wyrazu.

Przed przystąpieniem do wykonania testów i sprawdzianów ważne jest **ustalenie stopnia opanowania** przez ucznia **zasad pisowni**. (W załączeniu sprawdzian znajomości zasad pisowni autorstwa Renaty Czabaj - element publikacji „Pomiar pedagogiczny w szkole” wyd. Operon).

Jeżeli uczeń nie zna podstawowych zasad pisowni, trudno jest definitywnie określić, co stanowi przyczynę popełnianych przez niego błędów ortograficznych. Mogą być one konsekwencją zaniedbań dydaktycznych, małej ilości ćwiczeń utrwalających pisownię czy są skutkiem dysharmonii rozwojowych funkcji percepcyjno-motorycznych ważnych w procesie uczenia. **Należy pamiętać, że znajomość zasad ortografii u dzieci i młodzieży z dysleksją, nie zapobiega popełnianiu błędów. Ważne jest, aby uświadomić im, że umiejętność ta stanowi ważny czynnik opanowania poprawnego pisania.** Proponujemy aby nie wykluczać dalszej procedury diagnostycznej, jeżeli uczeń słabo zna zasady pisowni. Często wiąże się to ze słabą pamięcią słuchową czy wzrokową. Koniecznym natomiast staje się wymóg kontrolnego sprawdzenia funkcjonowania szkolnego ucznia po dwóch latach intensywnej pracy korekcyjno-kompensacyjnej i ponownego sprawdzenia stopnia opanowania znajomości zasad pisowni.

Z poważaniem

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Dysleksji.